

Notat

Miljøministeriet
Naturstyrelsen

Tværgående Planlægning
J.nr. NST-109-0059
Ref. ankly
Den 8. juli 2013

Høringsnotat - Forslag til Fingerplan 2013

Indledning

Forslag til Fingerplan 2013 var i offentlig høring fra 19. april til 14. juni 2013. I høringsperioden har Naturstyrelsen afholdt møder med forvaltningerne i hovedstadskommunerne og et enkelt møde med interesseorganisationer.

Der er indkommet i alt 92 høringssvar: 39 fra kommuner (33 ud af 34 hovedstadskommuner har svaret), 1 fra kommunesamarbejder (København Syd), 2 fra regioner (Region Hovedstaden og et fælles brev fra Region Hovedstaden, KKR Hovedstaden, Region Sjælland, KKR Sjælland og Københavns Kommune), 2 fra trafikskaber (Metroselskabet og DSB), 1 fra et energitransmissionsselskab (Energinet.dk) og 19 andre virksomheder, 8 fra interesseorganisationer, 13 fra grundejerforeninger mv. og 7 fra private borgere.

Høringsnotatet indeholder en tematisk gennemgang af høringssvarene. For hvert emne gives en samlet vurdering i *kursiv*, som angiver, hvordan høringssvarene vil indgå i den endelige Fingerplan 2013. Det skal bemærkes, at kun konkrete forslag og ønsker, som er relevante i forhold til Fingerplanens reguleringsområde og planens konkrete bestemmelser, er medtaget og søgt besvaret i dette høringssnotat.

Høringssvarerne er struktureret i tre hovedemner: 1) De grønne kiler og Klimatilpasning, 2) Byudvikling og stationsnær lokalisering, og 3) Erhvervsudvikling og lokalisering. Bemærkninger som har forholdt sig til emner, som ligger udenfor punkt 1-3, er samlet under 4) Øvrige emner og 5) Videre dialog med kommunerne.

I skema bilag A er vist en oversigt over høringssvarene og de emner, som hvert høringssvar omhandler.

Indhold

Overordnede forhold

Høringssvarene viser en generelt stor opbakning til Fingerplanen og den gennemførte revision. Både kommuner, interesseorganisationer og erhvervslivet udtrykker tilfredshed med det store fokus på planens grønne elementer, muligheden for klimatilpasning samt på de valgte temaer, herunder imødekomment over for kommunale ønsker.

Flere høringssvar efterlyser, at Fingerplanen har flere analyser, større udviklingsfokus, vurderinger af udfordringerne i forhold til globalisering, storbykonkurrence, Øresundsregion, Sjællandsperspektiv etc. Det gælder bl.a. det fælles høringssvar fra Region Hovedstaden, KKR Hovedstaden, Region Sjælland, KKR Sjælland og Københavns Kommune. Dette høringssvar peger endvidere på behovet for en tæt koordinering mellem Fingerplanen og regeringens kommende arbejde med Hovedstads- samt Fehmernbælt-strategien.

Fingerplan 2013 skal ses i sammenhæng med det forslag til Landsplanredegørelse 2013, som miljøministeren netop har offentliggjort. Landsplanredegørelsen behandler udfordringerne for hele landet og hovedstadsområdet. Fingerplan 2013 er et af flere elementer i

regeringens hovedstadsstrategi, ligesom Fingerplanen indgår som grundlag for Transportministeriets strategiske analyser af den trafikale udbygning i hovedstadsområdet.

1. De grønne kiler og klimatilpasning

Forslag til Fingerplan 2013 fastlægger nye rammer for udvikling af de grønne kiler i takt med byudviklingen og introducerer som noget helt nyt bykiler i de centrale dele af Fingerbyen.

Udbygning af nye grønne kiler

Hillerød Kommune anfører, at kommunen ikke kan nå at behandle kileforlængelserne i forbindelse med Kommuneplan 2013.

Naturstyrelsen ser frem til, at de berørte kommuner i Hillerød-fingeren og Frederiksundsfingeren i forbindelse med deres kommende planstrategier og kommuneplanarbejde samarbejder om planlægning for en udbygning af de grønne kiler.

Grønne bykiler

Forslag til Fingerplan 2013 introducerer et nyt begreb 'grønne bykiler', som fastlægges som en del af byområdet som alment tilgængelige frilufts- og fritidsområder af regional betydning. De grønne bykiler har mulighed for en mere bymæssig anvendelse end Fingerplanens grønne kiler.

De fleste kommuner udtrykker stor tilfredshed med, at Fingerplanens grønne struktur suppleres med nye 'grønne bykiler'. Det gælder f.eks. Ring 3-kommunerne, Frederiksberg, Gentofte og Tårnby kommuner. Tårnby Kommune peger på to arealer langs Vestamager, som kommunen finder hensigtsmæssigt kan udpeges som 'grønne bykiler'. Københavns Kommune er modstander af den foretagne udpegning, da kommunen finder, at de grønne områder i København ikke har regional betydning, og at en yderligere administrativ regulering af områder skaber uklarheder ifht. anden lovgivning og fredninger. Såfremt begrebet og udpegninger fastholdes, anmoder kommunen om, at Assistens Kirkegaard, HF Kalvebod og Kløvermarkens Idrætsanlæg tages ud. Kommunen finder endvidere, at navngivningen bør ændres til 'grønne byrum'. Også enkelte andre kommuner og organisationer finder, at de nye grønne bykiler bør have et andet navn.

Fingerplan 2013 fastholder begrebet 'grønne bykiler' og de foreslåede udpegninger, som suppleres med de to arealer foreslået af Tårnby Kommune: Skaftet og Trekanten langs Vestamagers østside. I de nye grønne bykiler er der mulighed for mere bymæssig anvendelse end i de øvrige grønne kiler. En etablering af en grøn-blå struktur i form af nye bykiler lang Ring 3 kan bidrage til en yderligere konkretisering af mulighederne i de grønne bykiler.

Klimatilpasning og vindmøller i de grønne kiler.

Forslag til Fingerplan 2013 oplyser om, at de grønne kiler kan anvendes til klimatilpasning, når det samtidig styrker kilernes rekreative funktion. I forhold til Fingerplan 2007 begrænser forslaget yderligere muligheder for opstilling af vindmøller og solcelleanlæg i de grønne kiler, idet der i Forslaget til Fingerplan 2013 foreslås et forbud mod større møller inkl. husstandsmøller og solceller.

Klimatilpasning

Kommuner og interesseorganisationer er generelt meget positive over for forslaget om, at de grønne kiler kan indgå i arbejdet med kommunernes klimastrategier. Københavns Kommune anfører, at kravet om, at klimatilpasningstiltag samtidig skal styrke natur og friluftsliv, er vanskeligt at leve op til i alle tilfælde. Kommunen forslår, at kravet gøres neutralt i forhold til natur og friluftsliv. Allerød Kommune fremhæver, at de grønne kiler i transportkorrido-

rerne også bør kunne anvendes til klimatilpasning. Høje Taastrup Kommune savner bestemmelser for klimatilpasning i grusgrave.

Fingerplan 2013 imødekommer ønsket om et mindre krav til klimatilpasningstiltag i forhold til natur og friluftsliv. Kravet om 'at styrke' ændres således til 'ikke at forringe og i videst mulig omfang styrke natur og vilkår for friluftsliv'. Det bemærkes, at de grønne kiler i transportkorridoren kan anvendes til klimatilpasningstiltag under særlige betingelser, som fremgår af bemærkningerne til § 15, stk. 5 og § 16, stk. 3. Klimatilpasningen i grusgrave må bero på en konkret vurdering, da der skal tages hensyn til grundvandsressourcen og de rekreative interesser i området.

Vindmøller

Flere kommuner (Københavns, Brøndby, Egedal og Solrød kommuner) samt HOFOR og Friluftsrådet finder forbuddet i Forslag til Fingerplan 2013 mod vindmøller og anden vedvarende energi for stramt og u hensigtsmæssigt bl.a. i lyset af, at flere 'restarealer' mellem trafikale infrastruktur har en begrænset rekreativ værdi og derfor er velegnede til opstilling af anlæg til vedvarende energi. DN samt Borgergruppen "Stop Kalvebodmøllerne" støtter derimod forslaget om, at der ikke kan opstilles vindmøller og solceller i de grønne kiler. Furesø Kommune finder, at der er behov for yderligere præcisering af reglerne.

I Fingerplan 2013 udformes bestemmelsen om vindmøller i de grønne kiler mindre stramt: 'De grønne kiler skal som udgangspunkt friholdes fra vindmøller, solcelleanlæg og lignende. Der hvor de rekreative værdier i forvejen er udfordret, kan der efter aftale med Miljøministeriet gives mulighed for anlæg til vedvarende energi. Det kan f.eks. være i 'restarealer', som er lukket inde mellem store trafikale anlæg, og hvor de rekreative kvaliteter er begrænsede. Udgangspunktet er, at de grønne kilers rekreative anvendelse og landskabets oplevelsesværdi ikke forringes af dominerende anlæg.

Justering af afgrænsningerne af de grønne kiler

Forslag til Fingerplan 2013 indeholder på baggrund af kommunale ønsker enkelte mindre justeringer af de grønne kiler. Udgangspunktet har været, at udtagning af arealer fra de grønne kiler skulle modsvares af nyudlæg til grønne kiler af mindst samme omfang og kvalitet.

Flere kommuner har ønsker om yderligere justeringer af afgrænsningerne af de grønne kiler.

- Tårnby Kommune ønsker en mindre justering af den grønne kile langs Øresundskysten med henblik på anlæg af privat parkering til en virksomhed ved den Blå Planet.
- Glostrup Kommune ønsker to områder ved motorvej udtaget af de grønne kiler til kolonihaver, institutioner o.lign.
- Hvidovre Kommune ønsker områder som Avedøre Landsby og Avedørelejren udtaget af de grønne kiler.
- Ishøj Kommune ønsker arealer udtaget ved Ishøj Landsby og Vestervang og finder, at kommunen i forbindelse med Forslag til Fingerplan 2013 har givet for stor kompensation for det 'restareal', som i forlaget er udtaget af den grønne kile og transportkorridoren. Desuden ønsker Ishøj Kommune Ishøj Havn udtaget af de grønne kiler.
- Vallensbæk Kommune ønsker Idrætscenteret taget ud af kilerne. Kommunen finder ligeledes at have givet for stor kompensation i forbindelse med justeringer mellem byområder og grønne kiler.
- Allerød Kommune ønsker på sigt en revurdering af afgrænsningerne bl.a. i forbindelse med evt. ophør af Høvelte Kaserne.
- Furesø og Greve kommuner gør opmærksom på mindre tekniske justeringer og fejl.

- Rudersdal Kommune ønsker justeringer af de grønne kiler, hvor bebyggede områder udtages, men angiver ingen konkrete ønsker.
- Greve Erhverv ønsker, at indeklemte arealer i de grønne kiler mellem motorvej og den nye bane mellem København og Ringsted overgår til byformål til gavn for erhvervslivets udviklingsmuligheder.
- En række virksomheder og private har ligeledes ønsker om at inddrage større eller mindre arealer af de grønne kiler til byformål.
- Hørsholm Kommune og Freja Ejendomme ønsker en matrikel, som tidligere husede forskningsinstitutionen Skov & Landskab udtaget af den grønne kile med henblik på at udarbejde en landzonelokalplan, som kan videreføre bygningsanvendelsen til forskning og undervisning, men med lidt bredere sigte end den nuværende anvendelsesbestemmelse i den gældende landzonelokalplan, som er målrettet Skov & Landskab. For at styrke det grønne og rekreative element er kommunen indstillet på, at den nuværende restrummelighed på 1.600 etagemeter ikke skal videreføres i en kommende landzonelokalplan. Freja Ejendomme er enig, blot ønsker de, at anvendelsesbestemmelserne for ejendommen skal svare til, hvad der gælder for Scion DTU.

Der er ved revisionen af Fingerplanen fokus på at bevare eller udbygge de grønne kiler. Der imødekommes kun enkelte ønsker til afgrænsningen af de grønne kiler. Ishøj Kommunes ønsker imødekommes delvist ved, at der i forhold til Forslag til Fingerplan 2013 udtages dele af de 'nyudpegede' grønne kilearealer i Ishøj Kommune, mens Ishøj havn forsat vil være grøn kile. Endvidere udtager Fingerplan 2013 en matrikel ved Hørsholm Kongevej, som rummer en bygning, som forskningsinstitutionen Skov & Landskab hidtil har anvendt, idet den nuværende byggeret ikke videreføres i en ny landzonelokalplan, og at anvendelsen fastholdes tilsvarende den nuværende. Endelige indarbejdes Furesø og Greve kommuners ønsker om tekniske justeringer.

Anvendelsen af de grønne kiler

Enkelte kommuner har forslag om ændrede regler for anvendelsen i de grønne kiler. Brøndby Kommune ønsker kystkilebestemmelserne ændret med henblik på lovliggørelse af husbåde i Brøndby Havn. Ishøj Kommune ønsker ændrede anvendelsesbestemmelser for Ishøj Havn, mens Københavns Kommune har bemærkninger til udpegningen af et særligt fritidsanlæg på Vestamager. Høje-Taastrup Kommune ønsker særlige bestemmelser for udvikling af færdiggravede grusgrave.

Fingerplan 2013 præciserer i bemærkningerne om anvendelsen af kystkilerne, at 'flere lystbådehavne indgår i de grønne kystkiler. Der kan i lystbådehavne etableres mindre bygninger til lystbådehavneorienterede funktioner, men ikke overnatningsanlæg.' Hermed imødekommes Ishøj ønsker delvist. Om udpegningen på Vestamager er i bemærkningerne tilføjet: 'Giver fredningerne mulighed herfor, kan der alternativt etableres flere mindre anlæg.' Anvendelsen til husbåde i Brøndby Havn er derimod ikke forenelig med de friluftserter, som knytter sig til Brøndby Havn, og som naturligt er en del af de grønne kiler. Naturstyrelsen har noteret Brøndby Kommunes ønske om møde. Med hensyn til udvikling af færdiggravede grusgrave var det tidligere en del af regionplanerne men er nu en del af den kommunale planlægning.

Friluftsrådet mener, at planen er for restriktiv i forhold til støjende friluftsanlæg. DN foreslår, at fremme af biodiversitet fremhæves tydeligere som mål med de grønne kiler på linje med klimatilpasning og friluftsliv.

Analyse af hovedstadsområdet grønne og kreative områder/ landskaber, deres

støjpåvirkning og tilgængelighed fra 2008 viser, at der ikke er baggrund for at ændre reglerne for støjende friluftsanlæg. Sikring af biodiversitet er en statslig interesse, der som udgangspunkt skal sikres gennem den kommunale planlægning. Fingerplanen sikrer natur og friluftssinteresser i de grønne kiler og hermed også biodiversiteten.

Grønt regionalt, rekreativt stinet

Forslag til Fingerplan 2013 fastlægger som noget nyt i forhold til Fingerplan 2007 et overordnet regionalt sammenhængende rekreativt stinet. Udgangspunktet har været udpegningerne i tidligere regionplaner, som er søgt opdateret med udgangspunkt i kommuneplanerne.

Kommunerne er generelt meget positive over for, at der fastlægges et overordnet regionalt rekreativt stinet, som på tværs af kommunegrænserne forbinder byområderne med storbyområdets store rekreative friluftsområder. Hvidovre Kommune anfører dog, at kommuner selv kan planlægge. Mange kommuner, interesseorganisationer og private har konkrete forslag til ændringer. Flere kommuner pointerer, at det af reglerne skal fremgå, at stinettens linjeføringer er principielle, ligesom kommunernes råderum skal fremgå. Flere kommuner ønsker dialog om finansiering.

Friluftsrådet foreslår et projektsamarbejde med henblik på realiseringen af det overordnede stinet, hvor i rådet gerne deltager. DN peger i øvrigt på, at cykelstinet er et utidssvarende begreb, som med fordel kunne udskiftes med cykelruter.

Fingerplan 2013 har på grundlag af kommunernes bemærkninger opdateret kortbilag L og M, kun er ønsket om missing link i Køge og Lejre kommuners ønske om nedlæggelse af dele af det regionale stinet gennem Hvalsø ikke medtaget. Det regionale stinet har udgangspunkt i de tidligere amters stiplanlægning og er ikke nødvendigvis sammenfaldende med de nationale cykelruter. Fingerplan 2013 præciserer, at linjeføringerne er principielle. Naturstyrelsen vil i en fremtidig dialog med kommunerne og andre interessenter drøfte hvordan, der kan sikres sammenhængende stinet i hovedstadsområdet.

2. Byudvikling og stationsnær lokalisering

Byomdannelse og ny byudvikling

Forslag til Fingerplan 2013 fastholder fokus på byomdannelse og udbygningen af allerede planlagte arealer fastlagt til byformål frem for nyudlæg men indeholder også enkelte justeringer af byområdet. Den væsentligste er udvidelse af Roskilde-byfingern, således at den omfatter DTU Risø Campus og en ny forskerpark med mulighed for større kontorbyggeri på et godt 50 ha. stort areal med plads til 4.-5.000 arbejdspladser.

Fingerbyen

Flere af kommunernes høringssvar udtrykker tilfredshed med den overordnede fokus på byomdannelse. Enkelte kommuner finder fokus godt kunne være større. F.eks. ønsker Hvidovre Kommune større tilbageholdenhed med udlæg af arealer i byfingrene og mere fokus på byomdannelse. De direkte berørte kommuner kvitterer for de foretagne justeringer af byområderne. Flere kommuner, virksomheder og private ønsker imidlertid yderligere justeringer. Det gælder både af landområdet i det ydre storbyområde og nyudlæg i det øvrige hovedstadsområde, dvs. uden for byfingrene.

- Dragør Kommune ønsker udvidelse af et erhvervsområde ved lufthavnen og påpeger kommunens store udviklingspotentiale, som ikke kan udnyttes på grund af støjkonsekvenszonen fra lufthavnen.
- Tårnby Kommune ønsker nyudlæg på grund af pres fra erhverv, som ønsker at lokalisere sig nær lufthavnen.

- Ishøj Kommune ønsker et areal mellem et eksisterende erhvervsområde og den nye bane København – Ringsted udtaget af den grønne kile og udlagt i byzone.
- Solrød Kommune ønsker et areal mellem motorvejen og den nye bane København - Ringsted udlagt som nyt erhvervsområde.
- Frederikssund Kommune ønsker nyt erhvervsområde nord for Vinge overført til ydre storbyområde.
- Høje-Taastrup Kommune har ønske om en mindre teknisk justering af afgrænsning af byområde ud mod transportkorridorerne.
- Køge Kommune ønsker en teknisk justering af det ydre storbyområdes landområde op mod beskyttelseslinjen omkring Skensved å.

Fingerplan 2013 reviderer ikke støjkonsekvenszonerne ved de to lufthavne. Det skal i givet fald ske i forbindelse med nye miljøgodkendelser. Det er en national interesse, at byområdet ikke vokser tættere ind på lufthavnen, og dermed er Dragør og Tårnby kommuners ønsker ikke imødekommet.

Arealet i Ishøj Kommune er smalt, har ikke direkte adgang til motorvej og er derfor ikke velegnet til transport- og distributionserhverv. Ishøj Kommune får nye muligheder for udbygning med transport- og distributionserhverv i det nyudlagte 'trekantsareal', og der er generelt ikke et regionalt behov for yderligere erhvervsareal til mere traditionelle erhverv. I det ydre storbyområde er det en kommunal kompetence at afveje byudviklingsinteressen med andre arealinteresser

Fingerplan 2013 har indarbejdet de to tekniske justeringer af det ydre storbyområdes landområde ved hhv. Hedehusene og Køge Nord.

Byfingerafgrænsning

Flere kommuner ønsker udvidelser af byfingrene. Hillerød Kommune ønsker byudvikling i Hillerød Syd også vest for '2 km-bæltet', således at Hillerød syd er afgrænset af motorvejens forlængelse. Roskilde Kommune ønsker en ny afgrænsning af byfingren mod syd, således at områder på den anden side af motorvej og transportkorridor indgår i det ydre storbyområde. Kommunen anfører, at området nord for transportkorridoren, som indgår i det ydre storbyområdes landområde, er graveplads og derfor ikke anvendelig til byformål. Kommunen ønsker kommunalt råderum til afgrænsning af byfingrene efter 'amøbeprincippet'.

Hillerød Syd omfatter et stort ubebygget areal med udbygningsmuligheder for en bred vifte af by- og erhvervsfunktioner. Området bør som udgangspunktet udbygges fra stationen og ud, idet ekstensive erhverv dog ikke bør optage de stationsnære områder. Der er imidlertid betydelige byggemuligheder også til disse erhverv inden for '2 km bæltet'. Roskilde Kommune har allerede betydelige udviklingsmuligheder bl.a. ved Trekroner, mulighed for byomdannelse i Roskilde og i den nye Forskerpark ved DTU Risø. Fingerplan 2013 imødekommer derfor ikke de to kommuners ønsker om at udvide byfingrene.

Det ydre storbyområde

Flere kommuner foreslår udvikling af byområder, som ligger i det ydre storbyområdes landområde. Allerød Kommune foreslår 2 nye byudviklingsområder inden for den principielle afgrænsning af byfingren. Egedal Kommune foreslår nyudlæg ved Kildedal station. Patientforeningen foreslår, at de berørte kommuner i forbindelse med de nye regionshospitaller sikres arealer til byudvikling – f.eks. i transportkorridoren ved Hillerød.

For arealer beliggende i det ydre storbyområdes landområde er det en kommunal kompetence i kommuneplanlægningen at afveje byudviklingsinteressen med øvrige arealinteres-

ser, idet rækkefølge skal forhandles med staten. Fingerplan 2013 tager således ikke stilling til disse arealønsker. Som det fremgår af strategikortet, er der i de berørte kommuner udviklingsmuligheder ved de nye regionshospitalet.

Uden for Fingerbyen

Følgende ønsker er fremsat vedrørende arealer uden for Fingerbyen i det øvrige hovedstadsområde:

- Høje-Taastrup Kommune ønsker mulighed for landsbyafrundinger inden for den 4. grønne ring.
- Ishøj Kommune ønsker at drøfte byudvikling i den grønne kile ved Ishøj Landsby og Vestervang.
- Greve Kommune ønsker en justering af afgrænsningen af Tune by med 'mageskifte' mellem arealer.
- Fredensborg Kommune ønsker byudvikling ved Karlebo Landsby.
- Helsingør Kommune ønsker en afrunding af Horneby / Hornbæk.
- Allerød Kommune foreslår et byudviklingsområde, som ligger uden for Fingerbyen og uden tilknytning til eksisterende by.
- Lejre Kommune, som alene har byområder uden for Fingerbyen, ønsker rimelige muligheder for byudvikling.
- Roskilde Kommune ønsker nyt erhvervsområde ved Lufthavnen / Gadstrup og nye byudviklingsområder ved Vindinge og Jyllinge, som alle ligger uden for byfingrene. Solrød Kommune ønsker at drøfte langsigtede byudviklingsmuligheder ved Havdrup.
- Entreprenørfirmaer og enkelte private har en række ønsker til lokal byudvikling, mens enkelte foreninger ønsker at sikre sig mod lokal byudvikling

Fingerplan 2013 fastlægger, at der inden for den 4. grønne ring ikke kan udlægges ny byzone ved bysamfund uden for byfingrene. Ishøj Kommunes ønske vedrører endvidere en landsby i den grønne kile. For Tunes vedkommende slår Fingerplan 2007 ydermere fast, at der med imødekommelsen af Greve Kommunes arealønsker i Tune i 2007 er sket en endelig afrunding af Tune. Høje-Taastrup, Greve og Ishøj Kommuners ønsker er derfor ikke indarbejdet i Fingerplan 2013. De øvrige kommunale ønsker til byudvikling i det øvrige hovedstadsområde behandles i forbindelse med den kommunale planlægning.

Frederikssund Kommune ønsker at fastholde 3 kommunecentre uden for Fingerbyen.

Fingerplanen fastlægger ikke antallet af kommunecentre. Det sker i forbindelse med den kommunale planlægning

Forlængelse af byfingrene.

Flere kommuner ønsker at drøfte de langsigtede muligheder for forlængelse af byfingrene. Køge Kommune ønsker at drøfte fremtidige udbygningsmuligheder med regional byvækst i Borup, Hastrup og Herfølge. Roskilde Kommune ønsker tilsvarende at drøfte udbygningsmuligheder i Viby. København Syd ønsker dialog om fremtidige mulige perspektivarealer. Gribskov Kommune finder, at Hillerødfingeren bør forlænges til Helsingør.

Fingerplan 2013 fastholder den nuværende afgrænsning af det ydre storbyområde. Det fremgår af redegørelsen og baggrundsmaterialet, at 80% af nybyggeriet i hovedstadsområdet i de seneste år er sket på allerede bebyggede arealer, dvs. som byomdannelse eller fortætning, og at der både inden for Fingerbyen og uden for Fingerbyen samlet set er en betydelig restrummelighed både til den regionale og lokale byvækst.

Den ny bane København-Køge-Ringsted indebærer muligheder for en ny trafikal betjening af de to banekorridorer fra Ringsted og banen fra Næstved, og konsekvenserne af en eventuelt ændret banebetjening i de to korridorer vil kunne reflekteres i kommende revisioner af Fingerplanen.

Overførsel af sommerhusområder til helårsbeboelse i byzone.

Flere kommuner og grundejerforeninger har ønsket om at overføre sommerhusområder til helårsbebyggelse i byzone. Det gælder Dragør Kommune og grundejerforeningen Kongelunden (Rosenlund), Gribskov Kommune og grundejerforeningerne, og Bakkelandet og Bakkeland-såserne (Bakkelandet og Bækkekrogen ved Arresø), Helsingør Kommune (Langesø ved Tilkøb) og Hillerød Kommune, lokalrådet i Nødebo og grundejerforeningerne i Nødebo By (Nøddebo).

Fingerplan 2013 fastholder uændret, at eksisterende sommerhusområder skal fastholdes som sommerhusområder, bl.a. på baggrund af Naturstyrelsens undersøgelse af indlands sommerhuse i hovedstadsområdet i 2012, samt ønsket om at fastholde sommerhusområderne i hovedstadsområdet som friluftsområder. Fingerplan 2013 imødekommer dog Høje-Taastrup Kommunes ønske om helt at udtage det ubebyggede sommerhusområde ved Katrinebjerg, da kommunen oplyser, at det er lavbundareal.

Stationsnær lokalisering

Fingerplan 2013 viderefører udformningen af princippet om stationsnær lokalisering fra Fingerplan 2007. Princippet om stationsnær lokalisering tilstræber at give pendlere gode valgmuligheder mellem transportmidlerne og således at påvirke den trafikale adfærd. Lokalisering af arbejdspladser indenfor gangafstand fra en velbetjent station har en positiv effekt på transportadfærden og dermed på både trængsel på vejene og den kollektive transports økonomi. Større arbejdspladser henter arbejdskraft fra store opland. Skal den kollektive transport være et reelt alternativ til bil, skal skiftene undervejs være få, transporten hurtig og bekvem og betjeningen rimelig højfrekvent. Derfor er udgangspunktet for afgrænsning af stationsnære områder om Fingerplanen stationerne på S-banen, Kystbanen, Vestbanen, Øresundsbanen og Metroen.

Generelt

Københavns Kommune og Lyngby-Taarbæk Kommune udtrykker tilfredshed med at stationsnærhedsprincippet fastholdes. Københavns Kommune ser den gerne kombineret med normer for maksimalt antal parkeringspladser. Flere Ring 3 kommuner udtrykker tilfredshed med tidsplanen for stationsnære byggemuligheder ved stationerne på den kommende letbane i Ring 3.

Trafikelskaber og interesseorganisationer støtter opretholdelsen af stationsnærhedsprincippet i sin nuværende form og hilser stationsnærhed omkring de nye letbanestationer velkomment.

DTU ønsker, at erhvervsområdet Lundtofte, der grænser op til DTU campus, fremover kan udnyttes til universitetsformål.

Forslag til Fingerplan 2013 videreførte de særlige bestemmelser for omdannelsen langs Ring 3 fra Fingerplan 2007 indtil politisk beslutning om anlæg af letbanen. Fingerplan 2013 giver stationsnære byggemuligheder ved stationerne på den kommende letbane, da der den 20. juni 2013 blev indgået en principaftale om anlæg og drift af en kommende letbane på Ring 3. Med principaftalen kan de hidtidige regler bortfalde.

DTUs arealer er ikke afgrænset på kort i Fingerplanen, hvorfor ændringen af erhvervsområdet Lundtofte er et kommunalt anliggende.

Lokalbanestationer

Helsingør og Rudersdal Kommuner ønsker stationsnære byggemuligheder ved lokalbanestationer i Fingerbyen. Helsingør Kommune peger på Kvistgaard og Mørdrup Stationer på Lille Nord og anfører bl.a., at en udvikling af disse lokaliteter vil betyde mindre pendling for Helsingørs borgere og peger på, at der med åbningen af Nordsjællands Hospital forventes hyppigere drift på banen, end den nuværende halvtimes drift. Rudersdal Kommune finder, der er tale om en ubegrundet forskelsbehandling, når lokalbanestationer ikke er omfattet, og peger på Nærum Station.

Fingerplan 2013 giver ikke stationsnære byggemuligheder ved lokalbanestationerne. Princippet om stationsnær lokalisering er udformet med henblik på at øge borgerens incitament til at benytte den kollektive transport frem for at køre i bil i den daglige transport mellem bolig og arbejde, for dermed at sikre trafikale, miljø- og klimamæssige effekter. Konsulentfirmaet Cowi har for Naturstyrelsen vurderet konsekvenserne af evt. at give stationsnære udbygningsmuligheder ved lokalbanestationerne inden for Fingerbyen og ved to busknodepunkter. Vurderingen viste, at stationsnære udbygningsmuligheder ved lokalbanestationer og busknodepunkter ikke vil reducere CO₂ udslippet. På den baggrund og fordi der fortsat er mange byggemuligheder i Fingerbyen fastholder Fingerplan 2013 den nuværende udformning af stationsnærhedsprincippet.

Busbetjente områder

Ballerup Kommune og DTU Ballerup ønsker stationsnære udbygningsmuligheder ved DTU Campus i Lautrupparken. Brøndby Kommune ønsker stationsnære byggemuligheder ved Brøndby Stadion, Brøndby Hallen og Brøndby Rådhus, Rødovre Kommune ønsker stationsnære udbygningsmuligheder ved Egegårdskvarteret / Rødovre Centrum.

Fingerplan 2013 imødekommer ikke ønskerne om stationsnære byggemuligheder ved busbetjente områder, da COWIs førnævnte undersøgelse viste, at det ikke reducerer CO₂ udslippet.

Kommunecentre uden for Fingerbyen

Fredensborg Kommune anfører, at kommunecentre, der – som Fredensborg – er betjent med lokalbane, bør gives særlige udbygningsmuligheder af regional karakter gennem et særligt stationsnærhedsprincip for lokalbanestationer. Tilsvarende foreslår Gribskov Kommune stationsnære byggemuligheder i Helsingør.

Fingerplan 2013 imødekommer ikke ønskerne. Planloven fastlægger, at byudvikling i det øvrige hovedstadsområde, hvor Fredensborg og Helsingør er beliggende, er lokal. Større kontorbyggeri, regionale institutioner o.lign. skal placeres stationsnært inden for Fingerbyen.

Kommende ny station i Vinge?

Frederikssund Kommune ønsker mulighed for, at der uden nyt landsplandirektiv evt. kan aftales, at Frederikssund Kommune kan afgrænse et stationsnært område i Vinge også i en situation, hvor der endnu ikke er truffet beslutning om at anlægge en ny station på S-banen til Frederikssund. Copenhagen Climate Network støtter en ny station og byudvikling i Vinge.

Fingerplan 2013 imødekommer ikke denne mulighed, men hvis/når finansieringen er på plads, og der er taget endelig beslutning om en ny station i Vinge, vil Fingerplanen sikre det planmæssige grundlag for byudviklingsmulighederne omkring en ny station i Vinge

Øvrigt

- Allerød Kommune finder, at stationsnærhedsprincippet bør tolkes fleksibelt ud fra lokale hensyn og opfordrer til en analyse af nye stationsnære beliggenheder.
- Furesø Kommune foreslår, at velbeliggende arealer ved motorveje og overordnede veje får samme byggemuligheder som stationsnære kerneområder.

- Køge Kommune ønsker en særregel for Køge Nord, som kommunen ser som en hybrid med både motorvejsnære og stationsnære arealer. Køge Kommune foreslår, at de overordnede principper for stationsnær- og motorvejsnær placering kan fraviges i Køge Nord, pga. det særlige potentiale bydelen rummer.
- Københavns lufthaven vil have oplyst, om lufthavnen er omfattet af stationsnærhedsprincippet.
- Copenhagen Climate Network foreslår, at det overvejes at give andre letbaner, busknudepunkter og motorvejsafkørsler de samme stationsnære byggemuligheder.

Fingerplan 2013 imødekommer ikke ønskerne. For at sikre at stationsnærhedsprincippet får effekt, er det vigtigt at begrænse omfanget af særregler. Københavns lufthavns arealer indgår ikke i Fingerbyen og er derfor ikke omfattet af de generelle regler for Fingerbyen herunder stationsnærhedsprincippet

Beslutning om nye stationer

Københavns Kommune gør opmærksom på, at særreglen for udbygning af Indre Nordhavn er overflødiggjort med Folketingets beslutning i maj 2013 om at anlægge en afgrening af cityringen til Nordhavn med en ny station Ved Orientkaj. Hermed er hele indre Nordhavn stationsnært. Lyngby-Taarbæk Kommune finder, at særreglen for DTU er overflødig med principbeslutningen om anlæg af en letbane på Ring 3 til Lundtofte.

Fingerplan 2013 udtager den hidtidige særregel for Nordhavn (§ 6, stk. 5), men fastholder særreglen for DTU-området i Lundtofte og Scion DTU i Hørsholm (§12 a), idet der endnu er usikkerhed om linjeføringen for letbanen ved DTU-området, og fordi reglen ikke kun omfatter DTU Lundtofte, men også Scion DTU i Rudersdal Kommune.

Forskerparken ved DTU Risø.

Flere kommuners høringssvar berører udvidelsen af Roskildefingeren og de nye udbygningsmuligheder i en forskerpark ved DTU Risø. Københavns Kommune finder, at der bør være krav til og beskrivelse af bæredygtig trafikbetjening af Forskerparken ved DTU Risø. Ballerup Kommune efterlyser en tilsvarende fleksibilitet i andre sager. Hillerød Kommune ønsker en tykkere byfinger og henviser til fortykkelsen af Roskildefingeren til Forskerparken. Køge Kommune henviser også til særreglen for forskerparken som argument for en særregel mod syd og nord.

En række organisationer mener, at udpegningen af Risø Forsker Park bryder med hovedprincipperne i Fingerplanen, mens Copenhagen Climate Network påskønner den ekstra finger til Risø Forskerpark.

Fingerplan 2013 gør det muligt at udbygge en forsker- og erhvervspark til clean tech erhverv ved DTU Risø. Det skyldes det helt særlige, stedbundne potentiale for vækst og udvikling. Grøn omstilling af dansk økonomi er et overordnet politisk mål for regeringen. Udvikling af clean tech virksomheder er et væsentligt element heri. Den nære beliggenhed ved DTU Risø giver mulighed for synergi mellem forskning og erhvervsvirksomhederne, og dermed en optimal udnyttelse af det unikke forskningsmiljø inden for renere teknologi og miljø. Miljøvurderingen af Fingerplanforslaget viser, at beliggenheden vil øge CO₂-udslippet med ca. 3000 t, som følge af øget biltransport. Roskilde Kommune har oplyst, at kommunen vil nedbringe bilkørslen gennem forskellige tiltag og evaluere effekterne af disse tiltag. Miljøministeriet lægger vægt på denne tilkendegivelse.

3. Erhvervsudvikling og lokalisering

Forslag til Fingerplan 2013 indeholder som noget nyt en udbygget, samlet strategi for lokalisering af moderne erhvervsvirksomheder med 'rette virksomhed på rette sted'. Forslaget sikrer, at erhvervene ud over stationsnære beliggenheder også tilbydes motorvejsnære, havnenære, lufthavnsnære og boligfjerne beliggenheder, samt mulighed for beliggenhed i tilknytning til et universitetsforskningsmiljø. Flere høringssvar hilser den øgede fokus på lokaliseringsstrategi velkommen.

Udpegning af arealer til transport- og distributionserhverv.

Følgende bemærkninger er modtaget vedrørende transport og distributionserhverv:

- Københavns Kommune er generelt positive men ønsker ikke det område i Nordhavn (Nordsøvejområdet), som hidtil har været udpeget til virksomheder med særlige beliggenhedskrav, udpeget til havnerelaterede transport- og distributionserhverv. By & Havn er enig i synspunktet. Kommunen mener ikke, at den trafikale infrastruktur kan bære en sådan udbygning.
- Gentofte Kommune finder, at Fingerplanen på sigt bør behandle de trafikale problemstillinger i tilknytning til Nordhavn.
- Høje-Taastrup Kommune ønsker området til transport- og distributionserhverv justeret, så det alene omfatter Transportcentret, idet det østlige område grænser op til boliger.
- Høje-Taastrup Kommune ønsker endvidere udpegningen af området ved Nymølle ændret, således at der kan placeres transport- og distributionserhverv.
- Allerød Kommune anerkender den nye mulighed for at kunne planlægge for transport- og distributionserhverv ved motorvejen.
- Helsingør Kommune ønsker en redegørelse for formålet med at reservere erhvervsområderne Oldenvej og Kvistgård Nord til transport- og distributionserhverv samt en definition af disse erhverv.
- Greve Kommune anfører, at de også fremover ønsker at kunne lokalisere både håndværk og pladskrævende butikker i de områder, som er udpeget til transporterhverv.
- Køge Kommune er tilfreds med den ny status for Bjæverskov vest.

Fingerplan 2013 indeholder en række ændringer i forhold til Forslag til Fingerplan 2013. Københavns Kommunes ønsker imødekommes. Nordhavn (Nordsøvejområdet) fastholdes derfor som i Fingerplan 2007 som område til virksomheder med særlige beliggenhedskrav. Det tilføjes, at kommunen kan planlægge for havnerelaterede transporterhverv, men området forbeholdes ikke disse erhverv som i forslaget. Tilsvarende bestemmelser gælder for Prøvestenen.

Høje-Taastrup Kommunes ønsker er også imødekommet. Området ved Transportcentret indskrænkes til selve transportcentret, og kommunen får mulighed for at planlægge for transport- og distributionserhverv i området ved Nymølle. Oldenvej og Kvistgaard Nord fastholdes fremover til transport- og distributionserhverv, da områderne er velbeliggende i forhold til motorvejsnettet.

Områderne i Greve Kommune ligger godt i forhold til motorvejsnettet og udfaldsvejene mod syd. De fastholdes, således at de fremover forbeholdes transport- og distributionserhverv. Gældende lokalplaner kan udnyttes, og der er mulighed for en zonerings af arealet, således at eksisterende erhverv tilgodeses.

Områder til virksomheder med særlige beliggenhedskrav.

Forslag til Fingerplan 2013 giver mulighed for at zonere en række arealer til virksomheder med særlige beliggenhedskrav for derved at sikre, at der fortsat er mulighed for at lokalisere miljøbelastende virksomheder i hovedstadsområdet. Flere kommuner kvitterer for de nye muligheder for zonerings:

- Furesø Kommune – som ikke selv huser områder til virksomheder med særlige beliggenhedskrav – mener ikke, at disse områder bør have mulighed for zonerings eller anvendes til transport- og distributionserhverv.
- Høje-Taastrup Kommune ønsker en justering af afgrænsningen af området i Hedehusene, så afgrænsningen følger matrikelgrænserne.
- Helsingør Kommune ønsker at kunne zonere Rørtang.
- Områderne i Nordhavn og Prøvestenen samt området ved Nymølle er behandlet oven for.
- HOFOR ønsker, at areal nr. 11 Hedehusene vest, der ligger i indvindingsområdet til Solhøj Kildeplads, ændres til transport- og distributionserhverv.

Fingerplan 2013 fastholder, at kommunerne har mulighed for at zonere de allerede helt eller delvist bebyggede områder udpeget til virksomheder med særlige beliggenhedskrav. Reglerne gælder også Rørtang i Helsingør Kommune, hvilket præciseres i redegørelsen.

Afgrænsningen af området i Hedehusene er justeret, således at det følger matrikelgrænserne. Nordhavn (Nordsøvejområdet) og Prøvestenen i Københavns Kommune samt området ved Nymølle i Høje-Taastrup Kommune indgår i udpegningen af områder til virksomheder med særlige beliggenhedskrav men med mulighed for lokalisering af transporterhverv.

Naturstyrelsens rapport fra 2011 om de hidtidige 11 arealer udpeget til virksomheder med særlige beliggenhedskrav viser, at der fortsat er behov for arealer til denne type virksomheder i storbyområdet, men også at det fremtidige behov er vanskeligt at vurdere.

Strategikortet i Hovedbudskaber (side 10).

Enkelte kommuner og virksomheder har bemærkninger til strategikortet i Hovedbudskaber og i Redegørelse og baggrundsmateriale. Kortet viser byomdannelses- og byudviklingsområder af særlig strategisk betydning. Enkelte af de ovenstående nævnte ændringer af arealudpegningerne i forhold til forslaget til Fingerplan 2013 har konsekvenser for strategikortet i Fingerplan 2013.

Fingerplan 2013 har et opdateret strategikort. De kommunale ønsker til en revision er vurderet ud fra områdernes regionale betydning. Det understreges, at kortet er oversigtligt, og at de enkelte områders afgrænsninger ikke kan aflæses.

4. Øvrige emner for revisionen

Transportkorridorerne

Forslaget til Fingerplan 2013 indarbejdede de justeringer af transportkorridorerne afgrænsninger, som Transportkorridorudvalget anbefalede i deres rapport fra 2011.

Mange høringsparter har ønsker til justeringer af transportkorridorerne afgrænsning.

- Ballerup Kommune fremhæver, at der må være en teknisk fejl i afgrænsningen ved Kildedal.

- Allerød Kommune ønsker transportkorridoren flyttet mod nord som følge af placeringen af det nye regionshospital ved Overdrevsvejen i Hillerød Syd og fremhæver de byudviklingsmuligheder, som ved en flytning af korridoren vil kunne skabes ved en ny station i den eksisterende korridor i Allerød Kommune.
- Fredensborg Kommune ønsker ligeledes yderligere reduktioner.
- Hillerød Kommune og Friluftsrådet anfører, at transportkorridoren bør indskrænkes for at styrke Kulturministeriets ansøgning til UNESCO, om at optage pargforcesystemet i Store Dyrehave på Verdensarvslisten.
- Greve Kommune ønsker fortsat indskrænkninger.
- Køge Kommune ønsker dialog om transportkorridoren.
- Lejre Kommune ønsker en begrundelse for, hvorfor transportkorridoren ikke indskrænkes ved Kirke Såby.
- Solrød Kommune ønsker, at Jersie Landsby tages helt ud af transportkorridoren.
- Kommunesamarbejdet København Syd ønsker finjusteringer af transportkorridorens tracé. Friluftsrådet ser gerne, at transportkorridoren i Roskildefingeren inddrages i den grønne kile.
- CCN ønsker, at transportkorridoren nord for Helsingør reduceres eller helt fjernes og at en række arealer ved Allerød, Lillerød, Hedehusene og Høje Taastrup tages ud af transportkorridoren og overgår til byformål.
- Fredensborg korn og Maskinanpartsselskab ønsker, at transportkorridoren i Fredensborg gøres betydelig smallere.
- Miljø og Medie ønsker, at arealreservationen til transportkorridoren aflyses helt.
- En række entreprenør firmaer og private borgere har også ønsker om lokale indskrænkninger af transportkorridoren.

Transportkorridoren fastholdes i Fingerplan 2013, som følge af Transportkorridorudvalgets anbefalinger, inklusiv de justeringer, som Transportkorridorudvalgets anbefalede.

Støjkonsekvensområder mv. ved lufthavne

Kommuner berørt af støjkonsekvensområder ved lufthavnene finder, at der er behov for en revision med indskrænkning af støjkonsekvensområderne.

Fingerplan 2013 fastholder støjkonsekvensområderne. Evt. fremtidige ændringer vil ske i forbindelse med nye miljøgodkendelser.

Trafikanlæg

Mange kommuner, interesseorganisationer, foreninger og private fremfører ønsker om trafikale anlæg og påpeger trafikale udfordringer. se Bilag A

Naturstyrelsen har noteret ønskerne og videregivet dem til Transportministeriet.

Miljøvurderingen

DN mener, at miljøvurderingen er utilstrækkelig, i det den kun forholder sig til o-alternativet, og at vurderingen af ressourceforbrug/arealforbrug, klimatilpasning og biodiversitet ikke giver et brugbart billede af planens konsekvenser. Copenhagen Climate Net-

work og Patientforeningen har peget på, at Miljøvurderingen mangler en konsekvensvurdering af støj og luftforurening, som følge af Fingerplan 2013,

Dette bliver behandlet i den sammenfattende redegørelse til miljøvurderingen

5. Fremtidig dialog med kommunerne

Forslag til Fingerplan 2013 inviterer til dialog om udbygning af nye grønne kiler og om en grøn og blå struktur i Ring 3 samt om strategi og rækkefølge i Ring 3-korridoren.

Forlængelse af Roskildefingerens grønne kile

Roskilde og Høje-Taastrup kommuner er begge positive over for samarbejdsprojektet om en forlængelse af den grønne kile langs med og nord for Roskildefingeren ud til Roskilde Fjord. Friluftsrådet tilbyder at indgå i samarbejdsprojektet. Roskilde Kommune fremhæver et behov for at drøfte en stiforbindelse – senere bus - gennem området samt muligheden for at etablere vindmøller og andre tekniske anlæg i området. HOFOR ønsker ligeledes, der skal være mulighed for at opstille vindmøller i de nye grønne kiler

Naturstyrelsen vil i efteråret 2013 tage initiativ til en dialog om forlængelse af den grønne kile langs Roskildefingeren. De fremførte synspunkter vil indgå i arbejdet. Med hensyn til vindmøller i de grønne kiler henvises til afsnittet om vindmøller på side 4 i dette notat.

Forlængelse af Køgefingerens grønne kile

Kommunesamarbejdet København Syd (Greve, Solrød, Køge og Stevn Kommuner) ønsker en dialog om den strategiske planlægning for de landskabelige og kulturhistoriske kvaliteter i det åbne land. Greve Kommune er positiv over for en deltagelse i samarbejdsprojektet om en ny grøn kile langs med og vest for Køgefingeren og fremhæver Greve og Solrøds landskabsanalyse som grundlag. Køge Kommune er ligeledes positiv over for samarbejdsprojektet, mens Solrød Kommune finder, at planlægningen af det åbne land er en kommunal opgave, som kommunerne har løftet. Kommunen ønsker ikke en statslig ny grøn kile. Solrød Kommune ønsker ikke, at der skal plantes skov, og finder ikke, at en 'grøn handske' svarer til de naturlige forekommende grønne strøg i landskabet, som ligger øst-vest. Byplanlaboratoriet ser positivt på udpegning af en ny grøn kile med bynær skov. Friluftsrådet tilbyder at indgå i samarbejdsprojektet og ser gerne, at transportkorridoren indgår i afgrænsningen af den nye grønne kile.

Naturstyrelsen vil i efteråret 2013 tage initiativ til en dialog om en ny grøn kile langs Køgefingeren. Naturstyrelsen vil invitere til en åben dialog om et kommissorium for arbejdet, herunder hvorledes arbejdet kan koordineres med København syds ønske om dialog om den strategiske planlægning for de landskabelige og kulturhistoriske kvaliteter i det åbne land.

Grøn og blå struktur i Ring 3

Ring 3-kommunerne giver positive tilbagemeldinger på invitationen til et projektsamarbejde om en grøn og blå struktur i Ring 3-korridoren (Albertslund, Brøndby, Gladsaxe, Herlev, Hvidovre, Ishøj, Lyngby-Taarbæk, Rødovre). Flere peger på enighed om finansiering som en forudsætning. Brøndby Kommune peger på, at det er vigtigt at skelne mellem de grønne kiler og grønne bykiler. Gentofte Kommune giver udtryk for et ønske om samarbejde om relationerne over kommunegrænsen til Gentofte. Friluftsrådet støtter princippet om en blå og grøn struktur i Ring 3, og rådet indgår gerne i projektsamarbejdet.

Naturstyrelsen vil efter sommerferien 2013 tage initiativ til indkaldelse til 1. møde i en dialog om grønne og blå strukturer i Ring 3-korridoren. Naturstyrelsen har noteret Gentofte Kommunes og Friluftsrådets ønsker og tilbud om at indgå i samarbejdet.

Strategi og rækkefølge i forbindelse med byomdannelse langs Ring 3.

De berørte kommuner melder generelt positivt tilbage om deltagelse. Albertslund Kommune finder, at en strategi for fælles rækkefølge vil være en stor begrænsning for den enkelte kommune. Brøndby Kommune fremhæver, at det ved fastlæggelse af rækkefølge er vigtigt at skelne mellem igangværende og fremtidig byomdannelse. Rødovre Kommune understreger, at samarbejdsprojektet ikke må forhindre udvikling i de enkelte kommuners stationsnære områder.

DI peger på, at planlægningsprocessen i Ring 3 skal fokusere på, hvad målet er i hvert delområde, og Dansk Byplanlaboratorium mener, at Ring 3-samarbejdet skal fokusere på større bredde end rækkefølgeplanlægning for domicilejendomme, mens Copenhagen Climate Network påskønner, at stationsnærhedsprincippet også vil gælde de nye letbanestationer i Ring 3, og håber det også vil gælde andre nye letbaner.

Naturstyrelsen vil tage initiativ til 1. møde i samarbejdsprojektet efter sommerferien 2013 og noterer sig kommunernes og interesseorganisationernes synspunkter.